

WZÓR SKARGI NA PRZEWLEKŁOŚĆ POSTĘPOWANIA

Warszawa, dnia 1 maja 2009 r.

Do

Sądu Okręgowego w Warszawie
Al. Solidarności 127
00-898 Warszawa

za pośrednictwem:

Sądu Rejonowego dla Warszawy
Żoliborza
ul. Kocjana 3
01-473 Warszawa

Skarżący:

Jan Kowalski
ul. Mickiewicza 1
01-517 Warszawa

w sprawie karnej przeciwko oskarżonemu – Janowi Kowalskiemu
o czyn z art. 209 § 1 k.k., sygn. akt III K1/04

Skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

Wnoszę o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania karnego przeciwko Janowi Kowalskiemu w sprawie sygn. akt III K 1/04 toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Żoliborza, III Wydział Karny,
2. zlecenie sądowi prowadzącemu postępowanie odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie, zasądzenia od Skarbu Państwa odpowiedniej sumy pieniężnej w wysokości 20 000 zł.

UZASADNIENIE

Postępowanie w sprawie III K 1/04 jest prowadzone przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Żoliborza III Wydział Karny od marca 2004 r. W tym czasie miało miejsce 8 rozpraw sądowych.

[opis okoliczności faktycznych]

[przywołanie argumentów świadczących o przewlekłości]

W związku z powyższym wnoszę jak na wstępie

Jan Kowalski

HR HELSIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA

Ulotka informacyjna przygotowana ze środków
Trust for Civil Society in Eastern and Central Europe.

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe
Washington D.C., USA

Treść niniejszej ulotki ma jedynie charakter informacyjny
i nie stanowi porady prawnej.

Ulotka została przygotowana przez Barbarę Grabowską
pod kierownictwem dr. A. Bodnara, dr. P. Kładocznego,
M. Ejchart oraz M. Bernatta.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

00-018, Warszawa,
ul. Zgoda 11

tel. +48 22 828 10 08
faks +48 22 556 44 50

e-mail hfhr@hfhrpol.waw.pl

SKARGA NA PRZEWLEKŁOŚĆ POSTĘPOWANIA*

INFORMACJA O ZASADACH SKŁADANIA SKARGI NA PRZEWLEKŁOŚĆ Z UWZGLĘDNIENIEM ZMIAN WPROWADZONYCH USTAWĄ Z 20 LUTEGO 2009 R. (Dz. U. Nr 61, poz. 498)

! 1 maja 2009 r. wchodzi w życie zmiana ustawy o skardze na przewlekłość postępowania. Nowelizacja wprowadza następujące zmiany:

- możliwe jest złożenie skargi na przewlekłość postępowania karnego na etapie postępowania przygotowawczego (prokuratorskiego),
- sąd stwierdzając przewlekłość postępowania będzie zobligowany do zasądzenia na wniosek strony sumy pieniężnej w wysokości **od 2 000 do 20 000 zł**.

! Co to jest przewlekłość postępowania?

Przewlekłość postępowania ma miejsce, jeśli postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Przewlekłość może także dotyczyć postępowania egzekucyjnego, kiedy postępowanie trwa dłużej niż to konieczne dla załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

! Jakie prawa człowieka narusza przewlekłe postępowanie?

Przewlekłe postępowanie stanowi naruszenie jednego z elementów prawa do rzetelnego procesu polegającego na prawie do sprawiedliwego i jawnego rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 Konstytucji oraz art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka)

! W jaki sposób można zaskarżyć przewlekłe postępowanie?

Strona, która uważa, że postępowanie w jej sprawie jest przewlekłe może złożyć tzw. **skargę na przewlekłość**.

! Kiedy można złożyć skargę?

Skarga może zostać złożona **w trakcie trwającego postępowania** – w postępowaniu sądowym, w postępowaniu przygotowawczym (prokuratorskim) oraz w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego.

* Podstawę prawną skargi stanowi ustawa z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.)

Ponownie można wystąpić ze skargą na przewlekłość postępowania po upływie 6 miesięcy (jeżeli w postępowaniu przygotowawczym stosowane jest tymczasowe aresztowanie oraz w postępowaniu egzekucyjnym) lub 12 miesięcy od wydania przez sąd postanowienia w sprawie poprzedniej skargi na przewlekłość.

! Kto może złożyć skargę?

- W postępowaniu karnym – strona takiego postępowania. W postępowaniu prokuratorskim skargę może wnieść ponadto pokrzywdzony, nawet jeśli nie jest stroną.
- W postępowaniu cywilnym – interwenient uboczny oraz uczestnik postępowania.
- W postępowaniu sądownoadministracyjnym – skarżący oraz uczestnik postępowania na prawach strony.
- W postępowaniu **egzekucyjnym** – strona lub inna osoba realizująca swoje uprawnienia w tym postępowaniu.

! Czy można złożyć skargę jeśli przewlekłe postępowanie zostało już zakończone?

Nie. Skarga może zostać złożona jedynie **w trakcie trwającego postępowania**. Strona, która nie wniosła skargi na przewlekłość postępowania, może wnieść powództwo cywilne przeciwko Skarbowi Państwa o odszkodowanie za szkody poniesione na skutek przewlekłe prowadzonego postępowania (art. 417 k.c.).

! Który sąd jest właściwy do rozpoznania skargi?

Sądem właściwym do rozpoznania skargi jest **sąd przelozony** nad sądem, przed którym toczy się postępowanie, np.: jeśli postępowanie toczy się przed sądem rejonowym, właściwym będzie sąd okręgowy; jeśli toczy się przed sądem okręgowym – właściwy będzie sąd apelacyjny. Jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem apelacyjnym lub Sądem Najwyższym, właściwy do jej rozpoznania jest Sąd Najwyższy. Jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem rejonowym i sądem okręgowym, właściwym do rozpoznania skargi w całości jest sąd apelacyjny. Jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem okręgowym i sądem apelacyjnym, właściwym do rozpoznania skargi w całości jest sąd apelacyjny.

Jeżeli skarga dotyczy **przewlekłości postępowania przygotowawczego**, właściwy do jej rozpoznania jest sąd przelozony nad sądem, który byłby właściwy rzeczowo do rozpoznania sprawy (sąd właściwy do rozpoznania sprawy ustala się na podstawie art. 24 i 25 k.p.k.), np. jeżeli akt oskarżenia zostanie skierowany do sądu rejonowego, właściwy do rozpoznania skargi będzie sąd okręgowy; jeżeli akt oskarżenia

zostanie skierowany do sądu okręgowego – właściwy będzie sąd apelacyjny.

Jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed wojewódzkim sądem **administracyjnym** lub Naczelnym Sądem Administracyjnym, właściwym do rozpoznania skargi jest Naczelny Sąd Administracyjny.

W **postępowaniu egzekucyjnym** właściwy jest sąd okręgowy, w którego okręgu prowadzona jest egzekucja lub wykonywane są inne czynności. Jeżeli egzekucja lub inne postępowanie dotyczące wykonania orzeczenia sądowego prowadzone jest w dwu lub więcej okręgach, właściwy jest sąd, w okręgu którego dokonano pierwszej czynności.

! W jaki sposób należy złożyć skargę?

Skargę składa się do sądu, przed którym toczy się postępowanie. Przekazuje on skargę sądowi właściwemu do jej rozpoznania (patrz powyżej). W postępowaniu egzekucyjnym skargę składa się do sądu właściwego do jej rozpoznania. Skargę na przewlekłość postępowania przygotowawczego wnosi się do prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie.

Skarga powinna zawierać **żądanie stwierdzenia** przewlekłości postępowania w sprawie oraz **przytoczenie okoliczności** uzasadniających żądanie.

Ponadto istnieje możliwość zawarcia żądania:

- wydania sądowi rozpoznającemu sprawę albo prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowanie przygotowawcze zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności,
- zasądzenia na swoją rzecz odpowiedniej sumy pieniężnej (od 2 000 do 20 000 zł).

Skarga powinna spełniać wymagania **pisma procesowego** – powinna zawierać oznaczenie sądu, do którego jest kierowane, oznaczenie sprawy, której zarzucana jest przewlekłość, oznaczenie skarżącego, oznaczenie rodzaju pisma – „skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki”, datę, podpis.

Jeśli skarga nie spełnia tych wymagań, sąd, który jest właściwy do jej rozpoznania odrzuca skargę bez wzywania do uzupełnienia braków.

! Czy skarga podlega opłacie?

Skarga podlega opłacie w wysokości **100 zł**. Jeżeli skargę wniosło kilka osób, każda z z nich uiszcza opłatę oddzielnie. Jeżeli została uiszczona jedna opłata bez odpowiedniego wskazania, uznaje się, że wniosła ją osoba wymieniona jako pierwsza w skardze.

Jeżeli sąd uwzględni skargę lub ją odrzuci (nie rozpatrując merytorycznie), zwraca uiszczoną od niej opłatę.

! Jakie rozstrzygnięcie może podjąć sąd w sprawie skargi na przewlekłość postępowania?

Jeżeli sąd uzna, że w postępowaniu miała miejsce przewlekłość, uwzględni skargę. Wówczas sąd zaleca (na wniosek skarżącego lub z urzędu) podjęcie przez organ prowadzący postępowanie (sąd, prokuratora lub komornika) odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie. Zalecenia te nie mogą jednak wkraczać w zakres oceny faktycznej i prawnej sprawy, w której toczy się postępowanie.

Jeżeli sąd uwzględni skargę, sąd na żądanie skarżącego musi przyznać od Skarbu Państwa lub od komornika sumę pieniężną w wysokości od 2 000 do 20 000 zł.

Jeżeli sąd uzna skargę za niezasadną – oddala ją.

! Czy na postanowienie w sprawie skargi przysługuje zażalenie?

Nie.

! Czy do sporządzenia skargi na przewlekłość wymagany jest adwokat lub radca prawny?

Do złożenia skargi rozpoznawanej przez sąd okręgowy lub sąd apelacyjny nie jest wymagany adwokat ani radca prawny.

! Czy możliwe jest uzyskanie wyższej sumy pieniężnej niż przyznana przez sąd w sprawie skargi na przewlekłość?

Jeżeli skarga została przez sąd uwzględniona, skarżący może dochodzić w odrębnym postępowaniu odszkodowania od Skarbu Państwa naprawienia szkody, która wynika ze stwierdzonej przewlekłości.

! Skarga na przewlekłość czy skarga do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu (ETPCz)?

Warunkiem złożenia skargi do ETPCz jest wyczerpanie wszystkich dostępnych środków prawnych na podstawie prawa krajowego. Niezbędne jest zatem właściwe złożenie skargi na przewlekłość postępowania. Nieskorzystanie z tego środka spowoduje, że skarga do ETPCz może zostać uznana za niedopuszczalną. Dotyczy to także skarg do Strasburga, które zostały już złożone, a w których zarzuca się przewlekłość postępowania przygotowawczego (prokuratorskiego). Pomimo złożenia skargi do ETPCz, koniecznym wydaje się wystąpienie w ciągu 6 miesięcy od wejścia w życie nowelizacji (tj. od 1 maja 2009 r.) z krajową skargą na przewlekłość postępowania przygotowawczego. W przeciwnym wypadku ETPCz może uznać, że nie zostały wykorzystane wszystkie dostępne środki na gruncie prawa polskiego.